

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 30/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen keliakiakorvauksen palauttamisesta ja tilanteen selvittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Tanus/kd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 30/2019 vp:

Aikooko hallitus ryhtyä pikaisiin toimenpiteisiin keliakian hoidosta potilaille aiheutuvan taloudellisen taakan helpottamiseksi ja keliakian lisäsairauksien ennalta ehkäisemiseksi,

aikooko hallitus kiinnittää huomiota ja lisätä päättäjien oikeaa tietoa ja ymmärrystä keliakiasta autoimmuunisairautena ja huonosti hoidetun keliakian aiheuttamista lisäsairauksista,

onko hallitus jo aloittanut oman selvityksensä keliakiakorvauksen tarpeellisuudesta tai aikooko hallitus ryhtyä tähän toimeen pikimmiten ja

miten ja kenen toimesta tämä selvitys tehdään ja milloin tuloksia on odotettavissa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Palvelujärjestelmän, etuuskien ja kustannuskorvausten tavoitteena on edistää ja ylläpitää väestön hyvinvointia, terveyttä, toiminta- ja työkykyä ja sosiaalista turvallisuutta sekä kaventaa hyvinvointi- ja terveystarpeita. Pääministeri Rinteen hallituksen hallitusohjelmassa tavoitteena on parantaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää niin, että Suomi on maa, jossa jokainen saa hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti. Keinoina tavoitteen saavuttamisessa käytetään paitsi palvelujärjestelmän kehittämistä myös uudistushankkeiden käynnistämistä. Ruokavaliokorvauksen tarpeellisuuden selvittäminen on mainittu erikseen hallitusohjelmassa palvelujärjestelmän kehittämisen ja uudistushankkeiden käynnistämisen yhteydessä.

Ruokavaliokorvausta, jota toisinaan kutsuttiin myös keliakiakorvaukseksi, maksettiin keliakiaa sairastaville gluteenittoman ruokavalion kustannuksia varten vuoden 2015 loppuun. Korvausta maksettiin Kelasta, ja lakkauttamisen kohdalla vuodenvaihteessa 2015-2016 korvauksen määrä oli 23,60 e/kk. Korvaus oli veroton, ja sitä myönnettiin 16 vuotta täyttäneille. Alle 16-vuotiaiden vammaistuen myöntämisen yhteydessä keliakia huomioidaan edelleen.

Ruokavaliokorvaus lakkautettiin valtiontalouden tasapainottamiseksi mutta myös eri sairauksia sairastavien yhdenvertaisuuteen liittyvistä syistä. Keliakian lisäksi on myös muita sairauksia, joissa ruokavalion noudattaminen tai ruoka-aineen välttäminen hoitomuotona on välttämätöntä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 30/2019 vp

Ruokavaliokorvauksen lakkauttamisen yhteydessä eduskunnassa katsottiin, että vaikka keliakia ja esimerkiksi ruoka-aineallergiat eivät ole samanlaisia sairauksia, yhdenvertaisuuden näkökulmasta ei ole ongelmattonta, että yhtä sairautta sairastavat saavat korvausta ruokavalion noudattamiseksi. Keliakiaa mutta myös esimerkiksi ruoka-aineallergiaa sairastava voi toisaalta rakentaa ruokavalionsa myös siten, ettei vältettäviä ruoka-aineita korvata kalliimmilla ruoka-aineilla, vaan tarvittavat ravintoaineet saadaan muista ruoka-aineista.

Sosiaali- ja terveysministeriössä aletaan selvittää eri mahdollisuuksia toteuttaa hallitusohjelman kirjaus mukaan lukien selvitystyön aikataulu. Ruokavaliokorvauksen tarpeellisuutta selvitettäessä tulee ottaa huomioon muun muassa eri sairauksia sairastavien yhdenvertaisuus, sosiaaliturvan kokonaisuus, sairauden diagnosointi ja hoito sekä toimeenpanoon liittyvät kysymykset.

Helsingissä 15.7.2019

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen